ବିନ୍ଦୁ ବିମର୍ଶ
Bindu Bimarsha
ISSN NO: 3049-2807(O)
ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଙ୍କ, ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା ॥ ଏପ୍ରିଲ୍ - ଜୁନ୍ ୨୦୨୬
VOLUME NO: II, ISSUE NO: II ॥ APRIL—JUNE 2026

ଆଭାସ ଧର୍ମୀ ଗଳ୍ପର ସ୍ୱର : ଗାଳ୍ପିକ ନିମାଇଁ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାହୁ

ଗବେଷକ, ଓଡିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ଅନୁବାଦ ବିଭାଗ, ମା ମାଣିକେଶ୍ୱରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭବାନୀପାଟଣା, କଳାହାଣ୍ଡି

Date Of Submission: 07-01-2026 **Date Of Publication:** 14-04-2026

ABSTRACT ॥ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାର

ଆଭାସଧର୍ମୀ ଗଳ୍ପ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତର ଏକ ମାଇଲ୍ ଖୁଣ୍ଟ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଗଳ୍ପର ଶୈଳୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ନ ଥାଏ । ଗଳ୍ପଟିଏ ଲେଖିବାକୁ ହେଲେ ନିଜର ସୃଜନ ଶକ୍ତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ଗଳ୍ପଟିଏ ଭାବିବା ସହଜ ହୋଇଥାଏ କିନ୍ତୁ; ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଭାବରେ ସଜ୍ଜିତ କରିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଦେଖାଯାଇନଥାଏ । ବ୍ୟକ୍ତିର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ବିଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଭାବାବେଗର ପରିପ୍ରକାଶ ଘଟିଥାଏ ଏହି ଆଭାସ ଗଳ୍ପରେ । ସାଂପ୍ରତିକ ସମୟର ଗାଳ୍ପିକଟିଏ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ବ୍ୟୟରେ କେତେକ କାହାଣୀକୁ ଏକତ୍ର କରି ଗଳ୍ପ ଲେଖିଥାଏ କିନ୍ତୁ; ଅଧୁନା ପାଠକମାନେ ବିରାଟ କାୟ କାବ୍ୟ, ଉପନ୍ୟାସ ଓ ଗଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁନାହାନ୍ତି । ଶିଶୁଟିଏ କାନ୍ଦିଲେ ଯେପରି ଖେଳନା ମାଧ୍ୟମରେ ତାର ମାନସିକତାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଣାଯାଇଥାଏ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ପାଠକର ଅନ୍ତର ଭିତରେ ନାନାଦି ଭାବାବେଗର ସୃଷ୍ଟି ଜନ୍ମା ଯାଇଥାଏ । ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ମୁଖ୍ୟତଃ କମ୍ ଶବ୍ଦ ବିନ୍ୟାସରେ ଓ କମ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ତାର ମୌଳିକତା ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ଏହି ଗଳ୍ପ କିପରି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ବଜାୟ ରଖିଛି ତାହା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ARTICLE NUMBER: BB-II-II-2026-01

ORC ID: 0009-0006-9471-7716

DOI: 10.64647/bb.vol.2.issue.2.2026.1

E-MAIL: abhi.topnet@gmail.com

REVIEW STATUS: Double-Blind Peer Reviewed

LANGUAGE OF THE ARTICLE: Odia

TYPE OF ARTICLE: Analytical Research

ପ୍ରମୁଖ ଶବ୍ଦାବଳୀ :
ସୃଷ୍ଟି, ଆଭାସ ଗଳ୍ପ, ମୌଳିକତା, ଉତ୍ତର ଷାଠିଏ

BINDU BIMARSHA...

ଆଧୁନିକ ମଣିଷର ଜୀବନ ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ । ମଣିଷର ରୁଚିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁଯାୟୀ କଳା ସର୍ବଦା ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ। ସାଂପ୍ରତିକ ସମୟରେ କିପରି ମନୁଷ୍ୟର ବ୍ୟସ୍ତ ବହୁଳ ଜୀବନରେ ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ, ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରିବାର ଅଭିଳାଷ ମଉଳି ଯାଉଛି । ତେଣୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ଓ ମିନିଗଳ୍ପ କିପରି ସରସ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରୁଛି ତାହା ଆଲୋଚ୍ୟର ବିଷୟବସ୍ତୁ । ଆଭାସ ଗଳ୍ପ, ଗଳ୍ପର ସଂକ୍ଷିପ୍ତୀକରଣ ନୁହେଁ । ଏହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ସ୍ୱକୀୟ ଶୈଳୀରେ ଉଦ୍ଭାସିତ । ସମାଲୋଚକ ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲଙ୍କ ମତରେ "ଆଧୁନିକ ଜୀବନର ମୂହୁର୍ତ୍ତ ସର୍ବସ୍ୱ ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି ତା'ର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭୂମିକା ରହିଛି ,ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଆଜିର ଜୀବନ ହେଉଛି ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଜୀବନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଣିଷ ପକ୍ଷରେ ମୂଲ୍ୟବାନ । ସେହି ମୂହୁର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ମହାସମୁଦ୍ରରେ ଦେଖାଦେଉଥିବା ତରଙ୍ଗ ଭଳି କ୍ଷଣିକ ହେଲେ ହେଁ ତରଙ୍ଗର କ୍ଷଣିକ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଭଳି ଏଗୁଡ଼ିକ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ବିମଣ୍ଡିତ । ଏଗୁଡ଼ିକ ସ୍ମୃତିର ସାଗରରେ ନିମଜ୍ଜିତ ହୋଇଯାଉଥିଲେ ହେଁ ବେଳେବେଳେ ମାନସ ରାଜ୍ୟକୁ ଚକିତ ଉଦଭାସ କରେ । ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଅନୁଭୂତି କ୍ଷଣିକ ମାତ୍ର ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଗଭୀର ଭାବବ୍ୟଞ୍ଜକ । ଏ ଅନୁଭୂତି ବସ୍ତୁତଃ ଏକକ । ଏକାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆତ୍ମାର ନିଭୃତ ଅନୁଚିନ୍ତା ହିଁ ସାଧାରଣତଃ ଆଭାସ ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ । ସେହି ଆତ୍ମିକ ସଂଳାପର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବାବେଗକୁ କେତେକ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଓ ପ୍ରତୀକ ମାଧ୍ୟମରେ ତଥା କାବ୍ୟିକ ଆବେଗ ସାହାଯ୍ୟରେ ରୂପାୟିତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ହିଁ କୁହାଯାଏ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ବା ଆଭାସ ଚିତ୍ର। " (ଓଡିଆ ଗଳ୍ପ : ଉନ୍ମେଷ ଓ ଉତ୍ତରଣ- ,ପୃ-୭୩)

ଏହାର ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ପର୍କରେ ଯଦି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା "ସର୍ବପ୍ରଥମେ ୧୯୦୪ ମସିହାରେ ଗ୍ରୀକ୍ ର ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର 'ଲମାର୍ଟିନ'ର କ୍ରୋଡ ପତ୍ରରେ ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ସାହିତ୍ୟିକ ଫେଲିକ୍ସ ଓ ଫେରିଅନଙ୍କର

କେତୋଟି ତିନିଧାଡିଆ ଗଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିଶ୍ୱସାହିତ୍ୟରେ ଏହି ଶୈଳୀରେ କ୍ରମବିକାଶ ଘଟି ସାଂପ୍ରତିକ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି।" (ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପରେ ନବ ଚେତନା,ପୃ -୨୧୩) ଫ୍ରାନ୍ସରେ ଏହି ଗଳ୍ପର ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କେତେକ ଆଲୋଚକ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିଲେ ଯେତେବେଳେ ଗଳ୍ପରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଳ୍ପାଂଶ ଥାଇ ଏକାଧିକ ମାନସିକ ଭାବାବେଗ କାବ୍ୟିକ ଶୈଳୀରେ ପରିପ୍ରକାଶ ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ତାହା ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ହୁଏ । ବ୍ୟକ୍ତିର ନିଜ ଆକସ୍ମିକ ଚିନ୍ତନ ବା ଅନୁଭୂତି ମୁଖ୍ୟତଃ ଆଭାସ ଗଳ୍ପର ରୂପ ଦେଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଘଟଣା ଅନ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବିଲୀନ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ, ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଭାବାବେଗ ଘଟଣାକୁ ଗୋଟିଏ ସାର୍ଥକ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଆଭାସ ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଆଭାସର ଅର୍ଥ ସୂଚନା ବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ । ସାଧାରଣତଃ ଯେଉଁ ଗଳ୍ପରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ନ କରାଯାଇ, କେବଳ ମାତ୍ର ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ହିଁ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଏହାକୁ କେହି କେହି ଆଭାସ ଚିତ୍ର ବା ରେଖାଚିତ୍ର ବୋଲି ମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାର ଇଂରାଜୀର ନାମ (sketch)। ଜୀବନର ବାସ୍ତବତାକୁ ଏହା ଚିତ୍ରିତ କରି ନଥାଏ । କେବଳ ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ସାଧାରଣତଃ ଗପ ପରି ମନେ ନହେଲେ ବି ତାହା ସମଗ୍ର କଥାବସ୍ତୁକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହା କ୍ରମଶଃ ଏକ ବିରାଟ ଗଳ୍ପ ଆଡକୁ ଗତିଶୀଳ ହୋଇଥାଏ । ଚିତ୍ରକଳାରେ ଘନବାଦ ବା (cubisim) ଏବଂ ରେଖାଚିତ୍ର ବା (Graphics) ଆର୍ଟ ଶୈଳୀରୁ ଏହି ସାହିତ୍ୟର ଧାରା ଆସିଅଛି । ଆଲୋଚକ ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲ କୁହନ୍ତି – " ଏକାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆତ୍ମାର ନିଭୃତ ଅନୁଚିନ୍ତା ହିଁ ସାଧାରଣତଃ ଆଭାସ ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ । ସେହି ଆତ୍ମିକ ସଂଳାପରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବାବେଗକୁ କେତେକ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଓ ପ୍ରତୀକ ଜରିଆରେ ଏବଂ କାବ୍ୟିକ ଆବେଗ ସାହାଯ୍ୟରେ ରୂପାୟିତ କରାଯାଇଥାଏ। ଏହାକୁ ହିଁ କୁହାଯାଏ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ବା ଆଭାସ ଚିତ୍ର। " (ଓଡିଆ ସାହିତ୍ୟର ଗତି ଓ ପ୍ରକୃତି,ପୃ -୫୭)

ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ଜଗତରେ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଗାଳ୍ପିକମାନଙ୍କ ରଚନା ପରିମାଣାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗୁଣାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବେଶ୍ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଆଭାସ ଗଳ୍ପର ସୃଷ୍ଟି ମୁଖ୍ୟତଃ ଉତ୍ତର ଷାଠିଏ କାଳରୁ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଅଛି ବୋଲି ମନେ କରାଯାଏ । ଅନେକ ଗଳ୍ପ ଅଛି ଯାହାକୁ କାହାଣୀ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ, ଚରିତ୍ର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ, ଘଟଣା ପ୍ରାଧାନ୍ୟକୁ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଯାଇଥାଏ କିନ୍ତୁ; ଏ ଧରଣର ଗଳ୍ପରେ ସେ ସମସ୍ତ କଥାବସ୍ତୁର ଅବତାରଣା କରାଯାଇନଥାଏ, କେବଳ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ସଫଳ ଆଭାସଧର୍ମୀ ଗଳ୍ପ ପାଇଁ ଲେଖକର ପରିଶ୍ରମ ଯେତିକି ଆବଶ୍ୟକ ତା' ଅପେକ୍ଷା ପାଠକର ବୌଧିକ ଗ୍ରହଣଶୀଳତା ଯଥେଷ୍ଟ ଦରକାର । ସମାଲୋଚକ ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲଙ୍କ ମତରେ-"ଗାଳ୍ପିକ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଆଭାସ ଗଳ୍ପର ଜନକ କହିଲେ ଭୁଲ୍ ହେବ ନାହିଁ । " (ଓଡିଆ ସାହିତ୍ୟର ଗତି ଓ ପ୍ରକୃତି-ପୃ ,୫୭) ପରେ ପରେ ନୂତନ ଭାବରେ ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ ,ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ନିମାଇଁ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ, ରତ୍ନାକର ଚଇନି, ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ଦାନୀ, କହ୍ନେଇଲାଲ ଦାସ ଓ ଡୋଳାମଣି ପୁରୋହିତ ପ୍ରମୁଖ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟିକ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣାର ସ୍ୱକୀୟତା ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ ସହିତ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ 'ଶେଷ ସମ୍ବାଦ', ରବି ସ୍ୱାଇଁଙ୍କ 'ସମ୍ବିତ', ରବି ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର 'ଅସାମାଜିକ ଡାଏରୀ', ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ 'ତରଙ୍ଗ', 'ଗଙ୍ଗା', 'ହୁଗୁଳି ଓ ମହାନଦୀ' 'ଗୋଟିଏ ଅସଲ କଥା', 'ଦୁଇଟି ଅଙ୍କନ', 'ସବୁ ଗଲା ପରେ ଏବଂ ନିମାଇଁ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର 'ନିରାମୀ', 'ସୃଷ୍ଟି ଓ ସ୍ରଷ୍ଟା', 'ଲାଜକୁଳୀ ଲତା', 'ପଦ୍ମତୋଳା' ଆଦି ଗଳ୍ପ ଗୁଡିକ ଆଭାସ ଗଳ୍ପକୁ ନମୁନା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ।

ନିମାଇଁ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉତ୍ତର ଷାଠିଏ ପିଢ଼ିର ଜଣେ ଧୂରୀଣ ଗାଳ୍ପିକ ଭାବରେ ବେଶ୍ ପରିଚିତ। ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ସମୟରେ ଆଭାସ ଗଳ୍ପର ସବୁ ସଂରଚନା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଏହି ଧରଣ ଗଳ୍ପର ସ୍ରଷ୍ଟା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ , ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ , କହ୍ନେଇ ଲାଲ ଦାସଙ୍କ ସମେତ ନିମାଇଁ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଅଛି ।

BINDU BIMARSHA

ନିମାଇଁ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅନେକ ଗଳ୍ପରେ ଏହି ଆଭାସ ଗଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ କିଛିଟା ସ୍ୱରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଅଛି ତାହା ଖୁବ୍ ଓଜନଦାର। ପରିମାଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗୁଣାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବେଶ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଅର୍ଜନ କରିପାରିଛି । ତାଙ୍କ ରଚନାରେ "ନିରାମୀ", "ସୃଷ୍ଟି ଓ ସ୍ରଷ୍ଟା", "ଲାଜକୁଳୀ ଲତା"ଓ "ପଦ୍ମତୋଳା" ଆଦି ଆଭାସ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଭାର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏମିତି କି ଦୀର୍ଘ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ସେ କ୍ଷୁଦ୍ରତା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତୀତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ମଣିଷ ଜୀବନର ରହସ୍ୟ, ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା, ମାନସିକ ଭାବାବେଗ, ସମାଜତତ୍ତ୍ୱ, ଧର୍ମ ଓ ଦର୍ଶନ ଏହି ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଥିବା ରଚନା ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ଅଂଶ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଯାଇଅଛି ।

"ନିରାମୀ" ଗଳ୍ପକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଜଣାପଡ଼େ ସେ ଗଳ୍ପର

BY NC

ଆରମ୍ଭରେ ଉତ୍ସାହ ଓ ଇଙ୍ଗିତଧର୍ମୀ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି। ଆଲୋଚ୍ୟ ଗଳ୍ପରେ ଜଣେ ପୁରୁଷ ହନୁମାଙ୍କଡ ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାରେ କାମାସକ୍ତ ହୋଇପଡିଛି । ନିଜର ବଂଶ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଦେଇନାହିଁ । ତା ' ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଅଣ୍ଡିରା ଛୁଆକୁ ଜନ୍ମରୁ ମାରି ଦେଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ଦୃଶ୍ୟ ପରେ ବାନର ଯୂଥପତି ହନୁ ନିଷ୍କଣ୍ଟକ ଭାବରେ ବିଳାସୀ ଜୀବନଯାପନ କରିଅଛି। କ୍ରମଶଃ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ସ୍ପର୍ଶ କରିବାରୁ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁ ପୁତ୍ରକୁ ବଂଶରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥାଏ।

ବୟସର ପରିଣତ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଆବିଷ୍କାର କରିଛି ତାର ଏକମାତ୍ର ଦାୟାଦ ଜଣେ କେଳାଦ୍ୱାରା ଫାଶବଦ୍ଧ। ତାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ହନୁ ବୃକ୍ଷ ଉପରୁ ଲମ୍ଫ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ଏବଂ ଭୂପତିତ ହୋଇଛି । ବୋଧହୁଏ ତା ଜୀବନର ବିଫଳତାର ଏହା ପ୍ରଥମ ପାହାଚ। ଏହାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ନପାରି ଅନେକ କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛି । ଶେଷରେ ବାନର ଯୂଥର କୋଳାହଳ ଭିତରେ ଦୂରରୁ ଶୁଣାଯାଇଥିଲା ବାନର ଶିଶୁର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର ....। (ନିରାମୀ – ପୃ,୮୬) ନିରାମୀ ପଶୁ ଜୀବନକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ସାଧାରଣ ଗଳ୍ପଟିଏ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ସ୍ୱାଭିମାନ ଏବଂ ସାମର୍ଥ୍ୟ କିପରି ବଳି ପଡ଼ିଥାଏ ତାହାକୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଯାଇଛି ।

"ସୃଷ୍ଟି ଓ ସ୍ରଷ୍ଟା" ଗଳ୍ପ ଖୁବ୍ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ। ନାରୀଟିଏ ଖୁସି ହୁଏ ନିଜର ମାତୃତ୍ୱକୁ ନେଇ । ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଦେଖି ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥାଏ । ସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ତାର ଅସୀମ ଆନନ୍ଦ । "ସେ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା, କେବଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ତାର ଆନନ୍ଦ....... ତିନୋଟି ଛୁଆର ମା' ହୋଇ ବି ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।"(ସୃଷ୍ଟି ଓ ସ୍ରଷ୍ଟା – ପୃ,୮୭)

ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ବିରୋଧାଭାସ ଅଳଙ୍କାର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି । ନାରୀ ଚାହିଁଛି ସୃଷ୍ଟି; କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାମୀ ଭାବିଛି ଭବିଷ୍ୟତ । ମମତାର ସୃଜନଶୀଳତା ଏବଂ ଜନସଂଖ୍ୟାର ସମାଧାନ ଦିଗରେ ପୁରୁଷ ଜନ୍ମ ନିରୋଧ .... କେତେ ଦୂର ଠିକ୍ ! ଏହା ପାଠକଙ୍କୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ ପକାଇଅଛି ? କୋମଳମତି, ସୃଜନଶୀଳତା, ସନ୍ତାନବତ୍ସଳା ନାରୀ ମନରେ ଯେଉଁ କାରୁଣ୍ୟର ଲହରୀ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ତାହା ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

"ଲାଜକୁଳୀ ଲତା" ଗଳ୍ପ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ର ମନେହୁଏ। ଏହି ଗଳ୍ପରେ ଗାଳ୍ପିକ ତାଙ୍କ ତରୁଣ ଜୀବନର ଲୁକାୟିତ ହୋଇ ରହିଥିବା ସଂଗୁପ୍ତ ରହସ୍ୟକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଛନ୍ତି । ଗଳ୍ପର ନାୟକ ମରୁଭୂମିର ମରୁଝରଣା ନିକଟରେ ଥିବା ଖଜୁରୀଗଛ ତଳେ ବସିଛନ୍ତି । ନିକଟରେ ଥିବା ଲାଜକୁଳୀ ଲତାରେ ଫୁଟିଥିବା ଫୁଲ ପରାଗ ସଂଗମ ପାଇଁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି। କିପରି ତାଙ୍କ କର ସ୍ପର୍ଶରେ ଲତାଟି ଲାଜରେ ଝାଉଁଳି ପଡୁଛି । ଏପରି ଏକ ପରିବେଶରେ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ତରୁଣ ପ୍ରେମର ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହୋଇଥିବାର ଜଣାପଡ଼ିଛି। ସତେ ଯେପରି ଲାଜକୁଳୀ ଲତା ରୂପୀ କେଉଁ କିଶୋରୀ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ ମିଳନ ଅନୁଭୂତି ସୃଷ୍ଟି ହେଇଅଛି। ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ଆଭାସ ଗଳ୍ପରେ ଗଳ୍ପ ନାୟକଙ୍କର ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ସ୍ମୃତି ବାରି ହୋଇପଡୁଛି।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗଳ୍ପ **"ପଦ୍ମତୋଳା"** । ଏହି ଗଳ୍ପର ନାମକରଣ ଯଥାର୍ଥତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର । ଏହା ଏକ ସଫଳ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । କାରଣ ପ୍ରତୀକ ଓ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଜରିଆରେ ଏହାର ଅବତାରଣା କରାଯାଇଛି ।

ଯେପରି ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କର "ବଂଶୀ ଓ ବନ୍ଶୀ" ପ୍ରତୀକଧର୍ମୀ ଆଭାସ ଗଳ୍ପରେ ତରୁଣ ଓ ତରୁଣୀଙ୍କ ପାରସ୍ପରିକ ନିବିଡ଼ ଆକର୍ଷଣ ଏବଂ ତରୁଣୀର ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଅଛି। ଏଥିରେ ବଂଶୀ ଆକର୍ଷଣର ପ୍ରତୀକ ବନ୍ଶୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲର ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ମାଛ ସେକ୍ସର ପ୍ରତୀକ । ଠିକ୍ ସେହିପରି "ପଦ୍ମତୋଳା" ଗଳ୍ପରେ ନାଗ ଓ ଢାମଣା ଦୁଇ ଜାତିର ସାପକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଗାଳ୍ପିକ ଚିତ୍ରିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଫୁଲମନୀ ଓ ପୁରିଆର ନିବିଡ଼ ଆକର୍ଷଣ କଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ। ପ୍ରୀତିର ଅଭ୍ୟୁଦୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ୩ଟି କାରଣରୁ ହୋଇଥାଏ। ୧. ରୂପଜନ୍ୟ, ୨. ଗୁଣଜନ୍ୟ, ୩. ସମ୍ବନ୍ଧଜନ୍ୟ । ଫୁଲମନିର ପୁରିଆ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଆକର୍ଷଣ ରହିଛି ତାହା ଗୁଣଜନ୍ୟ । ଏହି ଗଳ୍ପରେ ଜହ୍ନରାତି ଘାସବୁଦା ,ସାହାଡ଼ା , ଗୁଆଗୋଲି ଓ ବେଗୁନିଆ ଗଛ , ଜହ୍ନ ଆଲୁଅରେ ଫୁଟିଥିବା ମଲ୍ଲିଫୁଲ ଆଦି ସହାୟକ ପରିବେଶ ସାଜିଛନ୍ତି ।

ଜହ୍ନରାତିରେ "ପଦ୍ମତୋଳା" ରାଗିଣୀରେ ବିମୁଗ୍ଧତା ଫୁଲମନୀ ତା ସ୍ୱାମୀ ପରମ ପାଖରୁ ଉଠି ଆସିଛି । ପୁରିଆ ପଦ୍ମତୋଳା ରାଗିଣୀ ଫୁଙ୍କିବାରେ ନିମଗ୍ନ ଥିବା ବେଳେ ଅନୁଭବ କରିଛି ତାର ପୃଷ୍ଠ ଦେଶର ଅନ୍ୟ କାହାର ଗରମ ନିଃଶ୍ୱାସର ସ୍ପର୍ଶ। ପୁରିଆ ଜାଣିଲା ସାପ ନୁହେଁ ଫୁଲମନୀ । ତତ୍ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୁରିଆ ନାଗକୁ ଟାଣିଆଣିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଫୁଲମନୀକୁ ଟାଣି ଆଣିଛି ।

'ପୁରିଆ ଅଙ୍ଗରେ ଅନୁଭବ କଲା ଆଉ ଏକ ଅଙ୍ଗଲତାର ଓଜନ।' (ପଦ୍ମତୋଳା-ପୃ,୧୪୪) । ଫୁଲମନୀର ଅଙ୍ଗଲତାର ସ୍ପର୍ଶରେ ପୁରିଆର ସପ୍ତସ୍ୱରୀ ରାଗିଣୀ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଛି ଓ ତଳେ ଖସି ପଡିଛି । ଏହି ଗଳ୍ପରେ ପୁରୁଷର କଳାକୁଶଳତାରେ ନାରୀର ଆବେଗ, ସିହରଣ ଓ ଦେହମନ ସମର୍ପଣର ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦତ୍ତ ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ଗ୍ରନ୍ଥିମୋଚନ ଘଟିଛି ।

ଗାଳ୍ପିକ ନିମାଇଁ ପଟ୍ଟନାୟକ ବିଶେଷ କରି କାବ୍ୟିକତା,ପ୍ରତୀକ ଓ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଜରିଆରେ ଗଳ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ସଫଳ ଆଭାସ ଧର୍ମୀ ଗାଳ୍ପିକ କହିଲେ କିଛି ଭୁଲ୍ ହେବନି। ଘଟଣା, ଚରିତ୍ରକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ନ ଦେଇ ନିଜର ଭାବାବେଗ ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ସାମାନ୍ୟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିବାରେ ସେ ଥିଲେ ସିଦ୍ଧ ହସ୍ତ। ସାଧାରଣତଃ ଆଭାସ ଗଳ୍ପ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ ପାଠକ ମନକୁ ରୋମାଞ୍ଚିତ ଓ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିଥାଏ । ଯାହାକି ନିମାଇଁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ସେ ସାଧାରଣତଃ ପରିବେଶ ଓ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି। କିନ୍ତୁ; ଅଶୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ଠାରୁ ଏଭଳି ଗଳ୍ପ ଓ ଗାଳ୍ପିକଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ। କାରଣ ପାଠକମାନେ ସାଧାରଣତଃ କାହାଣୀର ଗୁରୁତ୍ୱ ଥିବା ଗଳ୍ପ ପଢିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି, ଗାଳ୍ପିକଙ୍କ ଭାବାବେଗକୁ ନୁହେଁ।

ସହାୟକ ଉତ୍ସ:

୧. ନିର୍ଝରିଣୀ, ଶ୍ରୀଦତ୍ତା, ଏବଂ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ, ସମ୍ପାଦକମାନେ। *ଓଡିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପର ଧରା ଓ ଧାରା. ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ, ସତ୍ୟନାରାୟଣ ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର, ୨୦୨୨।*

୨. ପରିଡା, ପ୍ରକାଶ କୁମାର। *ନବଚେତନାର ଗଳ୍ପ. ବିଜୟିନୀ ପବ୍ଲିକେସନ, ୨୦୨୪।*

୩. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନିମାଇଁ ଚରଣ। *ନୀଳ ସପନର ଅଭିଷେକ. ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ୨୦୦୧, ପୃ. ୧୮୬।*

୪. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନିମାଇଁ ଚରଣ। *ପଦ୍ମତୋଳା. ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ୧୯୬୬, ପୃ. ୧୪୪।*

୫. ବାରିକ, ବନଜବାସିନୀ। *ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପରେ ନବ ଚେତନା. ଅଗ୍ରଦୂତ, ୨୦୧୭, ପୃ. ୨୧୩।*

୬. ଷଡଙ୍ଗୀ, ଆଲୋକ ରଞ୍ଜନ, ଏବଂ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ। "ଆଭାସଗଳ୍ପର ଶିଳ୍ପକଳା ଓ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ସାହିତ୍ୟରେ ତା'ର ପଦଧ୍ୱନୀ." *ବାଗୀଶ ପତ୍ରିକା, ଖଣ୍ଡ ୨, ସଂଖ୍ୟା ୪, July–Aug. ୨୦୨୪।*

୭. ସାମଲ, ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ। *ଓଡିଆ ଗଳ୍ପର ଉନ୍ମେଷ ଓ ଉତ୍ତରଣ. ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ୨୦୧୫, ପୃ. ୭୩।*

୮. ସାମଲ, ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ। *ଓଡିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପର ଇତିବୃତ୍ତ. ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ୨୦୧୯, ପୃ. ୫୭।*

୯. ସାମଲ, ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ। *ଓଡିଆ ଗଳ୍ପର ଗତି-ପ୍ରକୃତି. ସାଥି ମହଲ, ୧୯୯୧, ପୃ. ୭୮।*

BINDU BIMARSHA...

Field	Details	Plagiarism QR
FUNDING STATEMENT	This research received no external funding	
CONFLICT OF INTEREST	No	
PLAGIARISM TEST	Yes (Drillbit)	
SIMILARITY INDEX	5 %	
ETHICAL APPROVAL	Not applicable	
CITE:	Sahoo, Abhimanyu. "Abhasa Dharmi Galpara Swara: Galpika Nimai Charan Pattnaik." *Bindu Bimarsha*, vol. 2, no. 2, Apr. 2026, pp. 9–12. Crossref, https://doi.org/10.64647/bb.vol.2.issue.2.2026.1.	

cc BY NC